

Suomenlinnan hoitokunnan
TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2012-2015

Suomenlinna 16.11.2010

1. TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA

1.1 Toiminta-ajatus

Suomenlinnan hoitokunta on asiantuntija- ja palveluorganisaatio, joka vastaa maailmanperintökohteen ja kansallisesti merkittävän monumentin säilyttämisestä, kehittämisestä ja esittelystä.

Suomenlinnan hoitokunnan vastuulla on linnoituksen kulttuuriympäristö kokonaisuutena. Viraston asiantuntemus kattaa alueen restaurointi-, matkailu- ja maailmanperintökohteena sekä asuinalueena.

Hoitokunta vastaa linnoituksen restauroinnista ja linnoitusmaiseman hoidosta. Restaurointityön jatkuvaksi kehittämiseksi hoitokunta toimii vanhan rakennustekniikan tallentajana ja nykykäyttöön soveltajana. Viraston vastuulla on tilojen käyttötarkoitusten valinta ja aktiivinen vuokraustoiminta monumentin luonteen ja elinvoimaisuuden säilyttämiseksi. Rakennusten ja ulkoalueiden ylläpito sekä isännöinti kuuluvat myös viraston tehtäviin. Maailmanperintökohteen isäntäorganisaationa hoitokunta vastaa kestävän matkailun periaatteen mukaisesta matkailukohteen hallinnoinnista ja esittelystä.

Virasto tekee yhteistyötä Helsingin kaupungin viranomaisten kanssa kaupunginosan säilyttämiseksi elinvoimaisena. Toinen merkittävä yhteistyökumppani on Suomenlinnan vankila.

Viraston toimialaan kuuluu lisäksi asumisen ja työpaikkojen kehittäminen sekä alueen matkailu- ja virkistyskäyttö. Valtio omistaa Suomenlinnassa 340 asuntoa (23 574 m² ilman aputiloja huoneisto-m²) ja hyötykäyttöön soveltuvia toimitiloja (n. 39 385 h-m²), kaikki nämä tilat ovat käytössä. Tavanomaiseen kiinteistöjen ylläpitoon kuuluvat rakennusten vuosikorjaukset, energia- ja vesihuolto ym. isännöintiin kuuluva työ sekä yhteisten tilojen ja alueiden puhtaanapito.

1.2 Toimintaympäristön muutokset ja toiminnan arviointi

Vuonna 1973 käynnistynyt rakennusten käyttötarkoituksen muutoksen toteuttanut asuntojen peruskorjauskierros on päättymässä 2010 kun rakennuksen C 54 viimeisen porrassaluen asunnot valmistuvat. Suomenlinnan asuntojen laatu korjaustyön jälkeen vastaa nykyajan vaatimustasoa. Tämän vuoksi vuosia jatkunut asuntojen perusparannustöistä johtuva vuokratulojen kasvu päättyy.

Suomenlinnan hoitokunta ja Suomenlinnan vankila ovat sopineet yhteistoiminnasta Suomenlinnassa. Hoitokunta tilaa teettämiensä suunnitelmien mukaan Suomenlinnan kunnostustöitä vankilalta, jonka rahoitus tulee oikeusministeriön budjetista. Vankeuslain (L767/2005) perusteella vangille laadittavaan vapautumissuunnitelmaan sisältyvä koulutus vähentää vankien työpanosta Suomenlinnan työmailla. Suomenlinnan osaston vahvuus voidaan nostaa 75:stä 90:een vankiin vuonna 2014. Näiden muutosten vaikutukset kompensoivat toisiaan.

Suomenlinnan viereiset saaret, Vallisaari ja Kuninkaansaari vapautuvat puolustusvoimien käytöstä v. 2012. Valtiovarainministeriö selvittää niiden tulevaa hallintaa. Saaret kuuluvat kiinteästi Suomenlinnan venäläiseen linnoittamisvaiheeseen. Mikäli ne tulevaisuudessa liitetään Suomenlinnan alueeseen, tarjoutuu vankilalle runsaasti uusia erityisen sopivia työkohteita.

TTS- kaudella hoitokunta jatkaa vankilan rakennusten peruskorjaamista ja uusimista, kaikkien rakennusten hallinnan siirto Senaatti-kiinteistöiltä hoitokunnan vastuulle tapahtui heinäkuussa 2009. Rakennusten uusiminen edellyttää erillistä määrärahaa vuosille 2011 – 2013 sekä oikeusministeriölle että hoitokunnalle vuosien 2009 ja 2010 tapaan.

Suomenlinnaan laaditaan asemakaava, joka vahvistettaneen vielä suunnittelukaudella. Kaavoitustyön yhteydessä Museovirasto selvittää Suomenlinnan rakennusten ja alueiden suojelun tarkoituksenmukaisen muodon ja rakennusperinnön suojelulain mukaista esitystä valmistellaan. Maailmanperintöalueen laajentamista harkitaan asemakaavan valmistumisen jälkeen.

Maailmanperintöstatuksen ja linnoituksen 250-vuotisjuhlavuoden 1998 jälkeen linnoituksessa vierailevien määrä on ollut keskimäärin 650 000 vuodessa (713 000 v. 2009). Kävijämäärän kasvu pyritään kohdistamaan kulttuurimatkailuun ja sesonkiaikojen ulkopuolelle. Ehrensverd-Seura ry vastaa opastustoiminnasta.

Hoitokunta säilyy valtion kiinteistöomaisuutta hallinnoivana virastona.

Hoitokunta vastaa monumentin arvon mukaisesta ja taloudellisesta käytöstä. Suomenlinnan profiloituminen korkeatasoisten kulttuuritapahtumien sijoituspaikaksi tukee rakennusten ja alueiden esittelyä yleisölle. Myös kansainvälistä yhteistyötä Suomenlinnaan sopivien kulttuuritapahtumien aikaansaamiseksi ja verkostoyhteistyötä vastaavien kohteiden kanssa jatketaan. Hoitokunta jatkaa aktiivista yhteistyötä oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

Henkilöstötarpeen vähentäminen (tuottavuusohjelman II vaihe, vähennys 15 htv:tä 2015 loppuun mennessä) sovitetaan henkilöstön luonnolliseen poistumaan ja tehtävien uudelleen järjestelyihin. Palvelussuhteiden jatkuvuus pyritään turvaamaan.

Rakentamisinvestointien painopiste siirtyy peruskorjauksista kestäväan kehitykseen perustuvaan kunnossapitoon. Asuintalojen suurten peruskorjausten ajaksi on tehty 280 000 € momenttisiirto toimintamenoilta perusparannuksiin. Siirto takaisin toimintamenoille tehdään vuoden 2012 alussa ja se vaikuttaa määrärahan mitoitukseen suunnitelmakaudella.

Suomenlinna kuuluu saaristolain (L 494/1981) tarkoittamiin alueisiin. Euroopan unionin taloussuunnittelukauden 2007-2014 aikana tätä pyritään hyödyntämään. Myös lain mahdollistamat yritystuet ovat tällä kaudella saarella toimivien yrittäjien haettavissa.

Valtion talousarviossa on viraston toiminnan arvioimiseksi neljä tulostittaria. Tulostittarit ovat: matkailijamäärät varsinaisen matkailukauden ulkopuolella (lokakuuhuhtikuu) (arvio v. 2010: 170 000 kävijää), lyhytaikaisesti luovutettavien kokous- ja juhlatilojen käyttöaste (arvio v. 2010: 28%), linnoitusmuurien kunto (arvio v. 2010: parhaassa kuntoluokassa 42%), vuokratuottojen kasvu (arvio v. 2010: 1%).

1.3 Toiminnan painopisteet ja keskeiset tulostavoitteet

Hoitokunnan toiminnan painopiste on edelleen rakennusten ja linnoitusrakenteiden restauroinnissa. Suomenlinnan kunnostustyöt tehdään johtokunnan hyväksymän nelivuotisen kunnostusohjelman mukaisesti. Resurssien käyttö tarkennetaan ohjelmassa vuosittain.

Restaurointi- ja korjaustoiminnan rinnalle ovat nousseet maailmanperintökohteen isännyydestä aiheutuvat monumentin esittelyvelvoitteet. Hoitokunta vastaa matkailuneuvonnasta Suomenlinnassa ja maailmanperintökohdetta koskevan perusinformaation tuottamisesta ja jakamisesta. Opastustoiminta ei kuulu virastolle. Hoitokunta vastaa myös maksulliseen palvelutoimintaan kuuluvien kokous- ja juhlatilojen ja ulkoalueiden vuokraamisesta sekä näiden toimintojen kehittämistä. Hoitokunta tukee sellaista ohjelmatuotantoa, joka lisää Suomenlinnan tunnettuutta maailmanperintö- ja kulttuurimatkailun kohteena ja nostaa rakennusten käyttöastetta, mutta ei toteutukseen vaadi suuria lisäinvestointeja eikä vaaranna kohteen arvoja. Kohteen kantokykyä rasittavien haittojen minimoimiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Suomenlinnan vankilan työnä toteutettavat hankkeet ovat pääasiassa linnoituslaitteiden korjauksia ja talonrakennushankkeita tai niiden erikseen sovittavia osia. Vankilan mahdollisuutta tehdä työtä myös kunnallisissa hankkeissa hyödynnetään Helsingin kaupungille kuuluvien Suomenlinnan maisematöiden tekemisessä. Aloitettu vankilan rakennusten uusiminen parantaa vankilan toimintaedellytyksiä.

Monumentin tulosalueella jo kunnostettujen linnoituslaitteiden aktiivisella hoidolla varmistetaan niiden kunnan säilyminen ja korjataan ilmaston sekä kävijöiden aiheuttamat vauriot. Ulkoalueiden kunnossapito ja siivous hoidetaan aikaisempien vuosien tasoisesti.

Toimien vaikutusta selvitetään säännöllisesti tehtävillä asukas- ja kävijätyytyväisyystutkimuksilla.

1.4 Keskeiset kehittämishankkeet

Suomenlinnan rakennusten ja rakenteiden peruskunnostustyötä jatketaan. Edellytykset Suomenlinnan säilymiselle edelleen asuttuna kaupunginosana säilytetään yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Yhteistyö perustuu tekeillä olevaan asemakaavaan ja aikaisemmin tehtyyn kustannusten jakosopimukseen, jonka sisältö on sovitettu vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Hoitokunta tekee ulkoalueiden ylläpitotyötä maksullisena palvelutoimintana mm. Helsingin kaupungille.

Vuonna 2010 kaikki Suomenlinnan hoitokunnan asunnot on kunnostettu nykyaikaisen asumisen tasoa vastaavaan kuntoon. Kauden loppupuolella investoinnit painottuvat aikaisempaa enemmän monumentin kunnostamiseen, mikä näkyy tähän asti jatkuneen vuokratuottojen kasvun hidastumisena. Suunnitelmakaudella telakan rakenteet ja rakennukset, maisemarakennuskohteet ja täydennysrakentaminen ovat edelleen keskeisiä kunnostuskohteita.

Matkailua kehitetään monumentin asettamalla ehdoilla. Maailman-perintökohteen isäntänä Suomenlinnan hoitokunta koordinoi matkailu-palvelujen tarjontaa ja valvoo linnoituksen matkailun julkisuuskuvaa. Suomenlinnan markkinointia edistetään yhteistyössä Helsingin kaupungin matkailu- ja kongressitoimiston kanssa.

Asiantuntijayhteistyötä tehdään mm. maailmanperintökohteiden verkostojen, eurooppalaisten kulttuurimonumenttien ACCR- verkoston ja Nordisk fästningsforumin kanssa.

Suomenlinnan hoitokunnan omistamien lyhytaikaisesti vuokrattavien kokous- ja juhlatilojen myötä Suomenlinnan on noussut merkittäväksi kokousten ja kongressien ympärivuotiseksi pitopaikaksi. Käytön asianmukaisuuden kontrolloimiseksi näiden tilojen vuokraustoiminta säilyy edelleen viraston omana työnä. Lonnan saaren rakennukset kunnostetaan kokouskäyttöön. Kokous- ja juhlatilojen markkinointia tehostetaan edelleen omien markkinointitoimien lisäksi mm. yhteistyöllä kokousalan markkinointiorganisaatioiden sekä kokous- ja kongressijärjestäjien kanssa. Matkailullisesti hiljaisen talvikauden markkinointiin kohdistetaan erityishuomiota, sesonkiaikana ei yleisölle suunnattua markkinointia ole.

Armeija poistuu v. 2012 pinta-alaltaan Suomenlinnaa suuremmilta viereisiltä saarilta, Vallisaaresta ja Kuninkaansaaresta ja ne vapautuvat muuhun käyttöön. Niiden tulevaa hallintaa selvitetään valtiovarainministeriön johdolla. Saaret kuuluvat kiinteästi Suomenlinnan venäläiseen linnoittamisvaiheeseen ja niiden luontoarvot ovat merkittävät. Vaikka saarten rakennuskanta on varsinaista Suomenlinnaa vähäisempi, edellyttää niiden kunnostaminen lisäpanostusta Suomenlinnan kunnostusohjelmaan.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2012-2015

Vuoden 2011 talousarvioesityksessä on momentille 29.80.03 ehdotettu Suomenlinnan hoitokunnan toimintamäärärahasiksi **2 685 000 €**.

Määrärahaa saa käyttää myös perusparannushankkeiden rahoittamiseen sekä kalusto- ja laitehankintoihin. Perusparannushankkeiden rahoittamiseen on momentille 29.80.75 vuodelle 2011 esitetty **1 900 000 €** (3 v siirtomääräraha). Lisäksi Suomenlinnan vankilan rakennustyön uusimista rahoitetaan oikeusministeriön (mom. 26...) menoluokasta vuoteen 2014 asti. OM:n erillisrahoituksen määrä on vuosittain 625 000 euroa.

Sihk:n rahavirtalaskelma (1 000 €)	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 talousarvio	2012 arvio	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio
TAE	4 958	4 850	4 585	4 671	4 358	4 223	4 088
29.80.03	2 678	2 570	2 685	2 671	2 358	2 223	2 088
29.80.75	2 280	2 280	1 900	2 000	2 000	2 000	2 000
LTAE:t yhteensä	0	477	0	0	0	0	0
siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 008	76	600	0	0	0	0
Tulot	4 596	4 600	4 784	5 167	5 322	5 481	5 646
käytettävissä	10 562	10 003	9 969	9 838	9 680	9 704	9 734
käytetty/TPE	10 486	9 403	9 785	9 838	9 680	9 704	9 734
siirtyy seur. vuodelle	76	600	0	0	0	0	0
siirtyneet % käytettävissä olevista	1 %	7 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

toiminnan menot ja tulot (1 000 €)	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 talousarvio	2012 arvio	2013 arvio	2014 arvio	2015 arvio
menot	10 486	10 003	9 785	9 838	9 680	9 704	9 734
henkilöstömenot	3 563	3 716	3 716	3 536	3 356	3 221	3 041
ostopalvelut	4 081	3 359	3 000	3 175	3 037	3 096	3 211
- rakennusurakat	3 168	2 208	2 000	2 175	2 037	2 096	2 261
- suunnittelun konsulttipalvelut	304	353	400	400	400	400	400
- muut ostopalvelut	609	798	600	600	600	600	550
rakentaminen ja tarvikkeet	585	433	524	446	484	422	407
kiinteistömenot	1 359	1 561	1 645	1 781	1 903	2 065	2 175
- kaukolämpö, vesi, sähkö	1 048	1 188	1 262	1 388	1 500	1 600	1 700
- jätehuolto (koko alue)	116	125	135	145	155	165	175
- kiinteistöverot	195	248	248	248	248	300	300
muut menot (aineet, tarvikkeet)	898	934	900	900	900	900	900
tuotot	4 596	4 600	4 784	5 167	5 322	5 481	5 646
- asuntojen vuokratuotot	4 060	4 064	4 234	4 617	4 772	4 931	5 096
- juhla- ja kokoustilat	248	248	250	250	250	250	250
- maksullisen palvelutoiminnan tulot	288	288	300	300	300	300	300
Nettomenot yhteensä	5 890	4 559	4 585	4 671	4 358	4 223	4 088

Ei otettu huomioon laskelmissa:

Suomenlinna-näyttely				120			
Valli- ja Kuninkaansaari				250	250	800	800

Valtioneuvoston hallitusohjelman ja periaatepäätöksen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön päättämien toimenpiteiden mukaisesti hoitokunnan henkilökuntaa supistetaan vuoteen 2012–15 15 htv:lla. Arvioitu eläkepoistuma 2011–15 on yhteensä 18 htv. Jokaisen eläkepoistuman kautta vapautuvan viran ja tehtävän sisältöä ja tarpeellisuutta arvioidaan viraston toimintojen ja kehitysnäkymien kannalta.

Slhk:n henkilötyövuodet	2009 toteuma	2010 kehys	2011 kehys	2012 kehys	2013 kehys
	89	95	95	91	87